

Ścigany znany reżyser tworzy w Polsce nowe miejsce dla uchodźców

TEAL HOUSE NA PRZEKÓR PROBLEMOM

– To ma być centrum otwarte dla wszystkich – mówi Iwan Wyrpajew. Reżyser, który w zeszłym tygodniu został zaocznie aresztowany przez moskiewski sąd, tworzy w Polsce nowe miejsce dla uchodźców z Ukrainy.

Magdalena Dubrowska

Teal House powstaje w Warszawie na Saskiej Kępie. W otoczonej bujnym ogrodem dużej piętrowej willi kiedyś działała ambasada Malezji. Po budynku oprowadza mnie Iwan Wyrpajew, znany dramaturg i reżyser. Z przejściem opowiada o swojej wizji tego miejsca, które nazywa centrum integralnego rozwoju.

NIC WSPÓLNEGO Z TYM REŻIMEM

Iwan Wyrpajew w Polsce mieszka i pracuje od wielu lat, na polskich scenach grane były jego sztuki, m.in. „Lipiec”, „Tlen” czy „Taniec Delhi”. Jest mężem aktorki Karoliny Gruszki, która grała też w wielu jego spektaklach i filmach. Dramaturg znany jest ze swojego zaangażowania w walkę na rzecz praw człowieka w Rosji. W 2017 r. napisał list otwarty w obronie aresztowanego rosyjskiego reżysera Kirilla Sieriebriennikowa, w którym postulował też o pokojową walkę o zmianę władzy. Po wybuchu wojny w Ukrainie reżyser rzekł się obywatelstwa rosyjskiego i otrzymał obywatelstwo polskie.

– W Rosji nastal reżim faszystowski, nie chcę mieć nic wspólnego z tym reżimem. Będę nadal robił wszystko, co w mojej mocy, aby uwolnić Rosjan od tej strasznej niewoli i tyranii, w której żyją od wielu, wielu lat – tłumaczył wtedy. W marcu 2022 r. w liście do 40 rosyjskich teatrów państwowych poinformował, że swoje wynagrodzenie autorskie za inscenizację jego sztuk przekaże na pomoc ukraińskim uchodźcom.

Kilka dni temu związane z Kremlem media podały informację, że Iwan Wyrpajew jest zaocznie aresztowany i ścigany listem gończym w związku ze wszczętym wobec niego w Rosji postępowaniem karnym dotyczącym „rozpowszechniania fałszywych informacji na temat armii”.

W reakcji na tę wiadomość reżyser napisał w poście w mediach społecznościowych: „Rosyjscy przyjaciele, bądźcie ostrożni w kontaktach ze mną. Nie obrażajcie się, jeśli przestaniecie się do mnie odzywać. Uważajcie na siebie”. Zapewnił, że u niego wszystko dobrze, zaprosił do Teal House,

• Iwan Wyrpajew w miejscu, w którym powstaje Teal House

gdzie od kilku miesięcy można go codziennie spotkać. Podkreślił, że teraz, w czasie wojny, naturalnym priorytetem stała się dla nich pomoc ukraińskim uchodźcom.

SPEKTAKL, JOGA, KAWA, MEDYTACJA

– Wiele moich sztuk było wystawianych w Kijowie i ja bardzo dobrze znam ukraińskich artystów. Kiedy wybuchła wojna, zaczęli się do nas zgłaszać. Pomagaliśmy, wspieraliśmy, jak mogliśmy. A potem pomyśleliśmy, że ludzie z Ukrainy potrzebują nie tylko jedzenia czy dachu nad głową, ale muszą też poukładać sobie życie. Dzieci i młodzież muszą się normalnie rozwijać, mimo wojennej traumy. Nie mogą pozwolić sobie, żeby przeczekać ten czas – opowiada reżyser. – Od dawna obserwujemy, jak destabilizująco na nas wszystkich działają problemy współczesnego świata: wojny, pandemia, kryzys ekonomiczny, zagrożenie katastrofą klimatyczną. Wielu z nas szuka narzędzi, które pomogą im się z tymi problemami mierzyć. Chcieliśmy odpowiedzieć na te potrzeby. Założyliśmy więc centrum integralnego rozwoju, w którym chodzi o roz-

wój w trzech obszarach: fizycznym, intelektualnym i duchowym.

Długo szukali odpowiedniej siedziby, w końcu znaleźli i wynajęli wspomnianą willę po ambasadzie Malezji. Od roku ją remontują. Fundacja finansowana jest z prywatnych środków reżysera, aktorki, ich przyjaciół, znajomych i innych osób wspierających. W centrum zatrudniają głównie osoby z Ukrainy i Białorusi.

– Wybuch wojny sprawił, że w Warszawie znalazło schronienie mnóstwo ludzi, którym takie miejsce jest teraz bardzo potrzebne. Chciałabym, żeby poczuli, że Teal House jest dla nich, że mogą go z nami współtworzyć – mówi Karolina Gruszka. – Dla mnie to miejsce, które przede wszystkim pomaga ci skomunikować się z samym sobą, rozluźnić się i na nowo zadać sobie najważniejsze pytania, dzięki obcowaniu ze sztuką, uniwersalnym duchowym praktykom i spotkaniom z autorytetami z różnych dziedzin nauki, sztuki, filozofii, psychologii. Chciałabym, żeby to było miejsce mocy dla nas wszystkich, do którego przychodzisz, żeby naładować się dobrą energią i pracować nad wewnętrzną formą.

A zatem w Teal House będzie można obejrzeć spektakl, wziąć udział w zajęciach jogi, spotkaniu z reżyserką czy psychologiem, pomedytować, napić się kawy i herbaty. W programie są też zajęcia, warsztaty, spotkania edukacyjne, dyskusje. Na takie zajęcia już przychodzą dzieci z Ukrainy – z Chersonia, Mariupola. Wkrótce rozpoczyna się praca nad spektaklem z ich udziałem – na podstawie „Snu nocy letniej” Szekspira.

– Chcemy zaprosić pedagoga z Anglii, który by przy tej okazji opowiedział dzieciom o teatrze szekspirowskim, elżbietańskim, a jeśli znajdziemy fundusze, zamierzamy zorganizować im wyjazd do Londynu – opowiada Iwan Wyrpajew. – Pracuję

długo w Europie i Stanach Zjednoczonych, znam teatry, reżyserów i chcę uruchomić wszystkie swoje kontakty, żeby zapraszać do nas różne osoby ze świata sztuki i nauki.

Spektakle grane będą w różnych wersjach językowych, a scena powstaje w największej sali budynku, która pomieści 60 osób. Stąd wychodzi się na taras, a dalej – do dużego ogrodu pełnego kwiatów i drzew.

Obok jest pokój zabaw, w którym rodzice chcący załatwić jakąś sprawę albo po prostu odpocząć będą mogli zostawić dziecko pod profesjonalną opieką. Na dole jest kuchnia, codziennie rano – po zajęciach jogi – można zjeść wspólne śniadanie. W planach jest też kawiarnia, sauna i gabinet masażu terapeutycznego.

Na piętrze będą pokój wyciszenia, medytacji, sala prób, pokoje gościnne. Powstaje też herbaciarnia, w której będzie można napić się ceremonialnie parzonej chińskiej herbaty.

– Teal House ma być miejscem otwartym dla wszystkich. Każdy może tu wejść z ulicy – zachęca Iwan Wyrpajew. – Liczymy na wsparcie, choćby poprzez kupienie kawy i śniadania. Każda pomoc się przyda.

– Przeżywam głębokie rozczarowanie naszą cywilizacją i jedyne, w czym widzę nadzieję, to nowoczesna edukacja i rozwój duchowy – dodaje Karolina Gruszka. – Mam poczucie, że powinniśmy się wszyscy bardzo mocno na tym skupić, jeżeli chcemy chociaż trochę zmienić ten świat na lepsze.

Teal House zacznie działać 3 czerwca. Tego dnia odbędzie się otwarcie połączone z prezentacją idei tego miejsca oraz czytaniem sztuki Iwana Wyrpajewa „Jedyne najwyższe drzewa na ziemi” w wykonaniu Karoliny Gruszki, Magdaleny Górskiej i Dariusza Chojnackiego. ●

Kilka dni temu związane z Kremlem media podały informację, że Iwan Wyrpajew jest zaocznie aresztowany i ścigany listem gończym